

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI**

**2025 YILI
KİLİS İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜğÜ
FAALİYET RAPORU**

Ocak 2026

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
TABLolar	3
ŞEKİL VE RESİMLER	4
İL MÜDÜRÜ SUNUŞU	5
I) GENEL BİLGİLER	6
A. MİSYON VE VİZYON	1
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	2
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	7
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü	7
2. Teşkilat Yapısı	8
3. Fiziksel Yapı	9
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	10
5. İnsan Kaynakları	11
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	11
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	12
A. SUNULAN HİZMETLER	13
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	13
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	15
3. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü	20
4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	24
5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	27
6. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	28
7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	33
8. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü	34
9. Diğer birimler	34
B. MALİ BİLGİLER	36
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	36
2. Mali Denetim Sonuçları	36
III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	39
IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER	42

TABLolar

Tablo 1: Bina Varlığı	9
Tablo 2: Araç Durumu.....	10
Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar (adet)	10
Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	11
Tablo 5: Kilis Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları.....	13
Tablo 6: Konularına Göre Denetim Sayıları	13
Tablo 7: Tütöl ve Alkol işlem dağılımı	14
Tablo 8: Kilis İli Tarla Bitkileri Verileri.....	15
Tablo 9: Kilis İli Meyve Üretim Verileri	15
Tablo 10: Kilis ili Sebze Üretim Verileri	16
Tablo 11: Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı	16
Tablo 12: Organik Bitkisel Üretim Verileri	17
Tablo 13: Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı	19
Tablo 14: Kilis İli Hayvan Varlığı.....	20
Tablo 15: Kilis İli Hayvancılık İşletmeleri.....	20
Tablo 16: Hayvansal Üretim Verileri	21
Tablo 17: Hayvancılık Desteklemeleri.....	21
Tablo 18: 2025 Yılı Kilis İli Aşılama Sayıları	22
Tablo 19: UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları.....	23
Tablo 20: Kilis İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı.....	28
Tablo 21: TARSİM Kapsamında Yapılan Tarım Sigortaları	30
Tablo 22: TARSİM Kapsamında Yapılan Ödemeler	30
Tablo 23: Cimer Aracılığı İle Yapılan Başvuru Sayıları	32
Tablo 24: Kilis İli Mera Tespit, Tahdit, Tahsis Çalışmaları	33
Tablo 25: Kilis İli Kiralık Araç Maliyetleri	33
Tablo 26: Kilis İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu	36
Tablo 27: Kilis İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi	37
Tablo 28: Kilis İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Yatırımları (TL).....	38

ŞEKİLLER ve RESİMLER

Şekil 1: Kilis İli Siyasi Haritası	7
Resim 1: Kilis Merkez Hizmet Binası	8
Resim 2: Kilis Merkez Ek Hizmet Binası	8
Resim 3: Elbeyli İlçesi Ek Hizmet Binası.....	8
Resim 4: Polateli İlçesi Ek Hizmet Binası	8

İL MÜDÜRÜ SUNUŞU

Tarım, yalnızca üretim faaliyetlerinin bütünü değil; insanlığın gıda güvencesini, doğal kaynakların korunmasını ve kırsal yaşamın sürdürülebilirliğini belirleyen stratejik bir alandır. Toprak ve suyun merkeze alındığı, çevreyle uyumlu ve planlı bir üretim anlayışı, bugün olduğu kadar geleceğimiz için de vazgeçilmezdir.

Kilis ili; sınırlı su kaynakları, iklim değişikliğinin etkileri ve artan kuraklık riskiyle tarımsal üretimde kırılgan bir yapıya sahiptir. Son yıllarda yağış miktarlarında yaşanan ciddi düşüşler, su ve enerji verimliliğini esas alan üretim modellerinin hayata geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede; tarımsal üretim planlaması, sözleşmeli üretim, atıl tarım arazilerinin üretime kazandırılması ve su merkezli projeler, ilimiz tarımının

geleceğini şekillendiren temel başlıklar olarak ele alınmaktadır.

İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz, 2025 yılı boyunca bitkisel ve hayvansal üretimden kırsal kalkınmaya, tarımsal altyapıdan eğitim ve yayım faaliyetlerine, gıda ve yem denetimlerinden kooperatifçilik çalışmalarına kadar geniş bir alanda çalışmalarını kararlılıkla sürdürmüştür. Bakanlığımız destekleri, GAP ve bölgesel projeler aracılığıyla üreticilerimizin gelir seviyesinin artırılması, üretimde verimlilik ve kayıtlılığın güçlendirilmesi hedeflenmiştir. Aynı zamanda kırsal alanda ekonomik canlılığın korunması ve tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması öncelikli amaçlarımız arasında yer almıştır.

Çalışmalarımız; Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda, “Geleceğimiz Ortak” anlayışıyla; üniversiteler, yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşları ile üreticilerimizin iş birliği içerisinde yürütülmektedir. Bilimsel yaklaşımı esas alan, planlı ve dirençli bir tarım yapısı oluşturulurken, kırsal alanlarda yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve göçün azaltılması temel hedeflerimizdendir.

Bu eser; 2025 yılı içerisinde Kilis İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yürütülen faaliyetleri, elde edilen kazanımları, karşılaşılan sorunları ve çözüm önerilerini bütüncül bir bakış açısıyla ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. İlimizin tarımsal potansiyelini, mevcut durumunu ve gelecek vizyonunu yansıtan bu çalışmanın; karar vericilere, paydaşlarımıza ve kamuoyuna yol gösterici olmasını temenni ediyorum.

Bu vesileyle, özveriyle görev yapan tüm çalışma arkadaşlarıma, üreticilerimize ve sürece katkı sunan tüm paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Levent KÜÇÜK

Kilis İl Tarım ve Orman Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz;

“Tarım, orman ve su kaynakları ile doğal ekosistemleri koruyarak verimli ve sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi ve kırsal kalkınmayı sağlamak amacıyla politikalar belirlemek ve uygulamak”

Vizyonumuz;

“Türkiye Yüzylında; tarım, orman ve su kaynaklarında sürdürülebilir ve güvenli bir gelecek”

Temel Değerlerimiz;

- Bilimsellik
- Erişilebilirlik
- Kayıtlılık, saydamlık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik ve kalite
- Hizmet ve paydaş odaklılık
- Ulusal stratejilere uyumluluk
- İşbirliğine açıklık ve katılımcılık
- Yetkinlik
- Tarımsal üretimi artırmak için sektöre yatırım

olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

İl Müdürlüğümüz Bakanlığımızın Taşra Teşkilatının, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönergesi kapsamında,

- Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü
- Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü
- Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
- Arazi Toplulaştırma ve Tarımsal Altyapı Şube Müdürlüğü
- Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü
- Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü
- Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü
- İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü olmak üzere 8 şube müdürlüğü tarafından iş ve işlemleri yürütmektedir.

Kilis ilinde hizmetler merkez ve 3 ilçe teşkilatınca il genelinde yürütülmektedir.

İl Müdürlüğümüzün görev tanımı,

- a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,
- b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,
- c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleştirilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile iş birliği yapmak,
- ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla iş birliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,
- d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- e) Tarım ürünlerinin işlenip değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,
- g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,
- ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,
- h) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

- ı) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,
- i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik gibi merkezleri yönetmek; özel sektörde kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,
- j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek
- k) Özel sektörde kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,
- l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,
- m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- n) İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,
- o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,
- ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet-makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

- s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,
- ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,
- t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,
- u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,
- y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,
- y) Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,
- z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,
- aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,
- bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,
- cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,
- çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,
- dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.

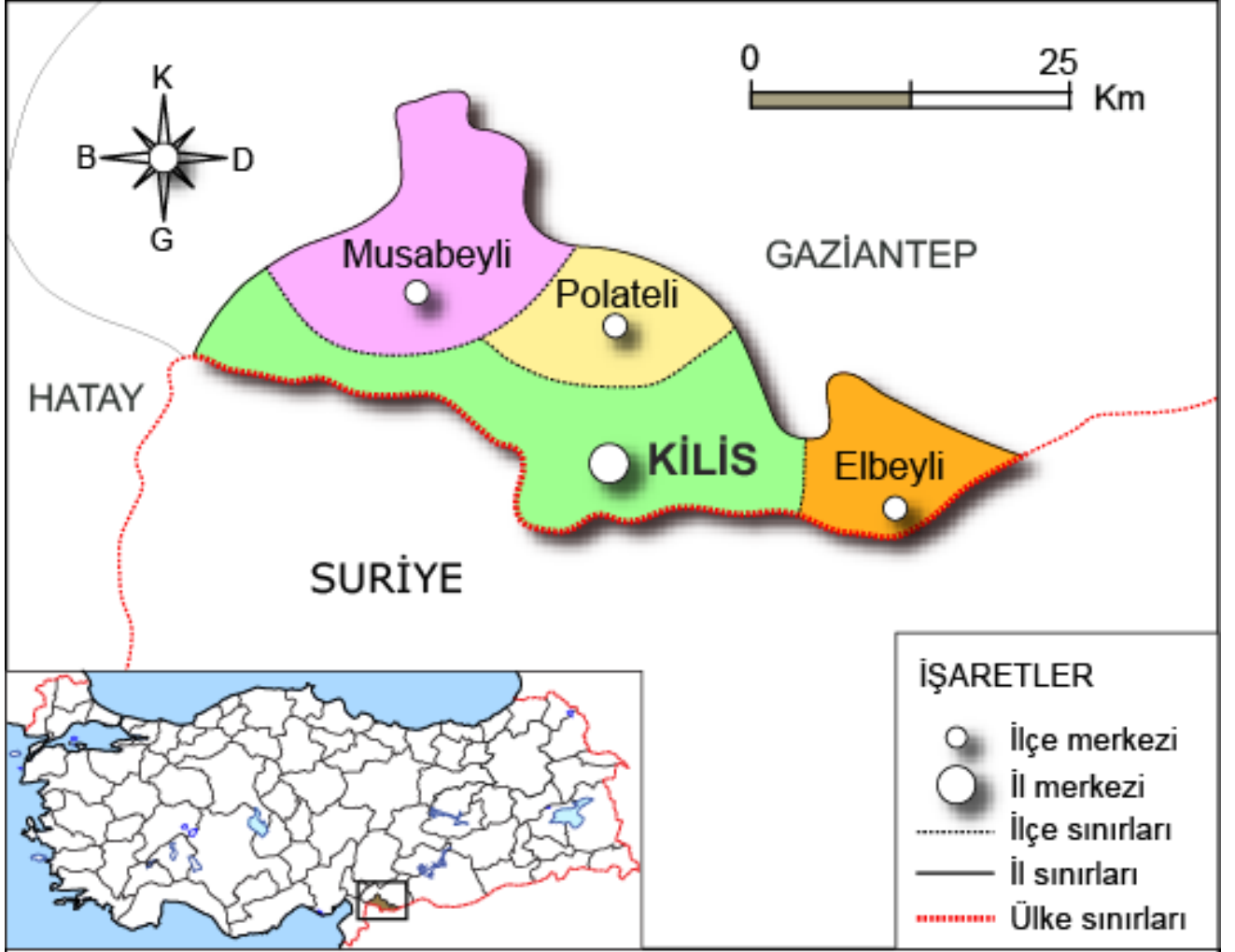
- ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,
- ff) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,
- gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,
- hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,
- ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,
- ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,
- jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,
- kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,
- ll) İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.
- mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.
- nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,
- oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımı için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,
- öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- pp) İlde kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,
- rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,

- ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,
- şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,
- tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.
- uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.
- üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.
- vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,
- yy) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

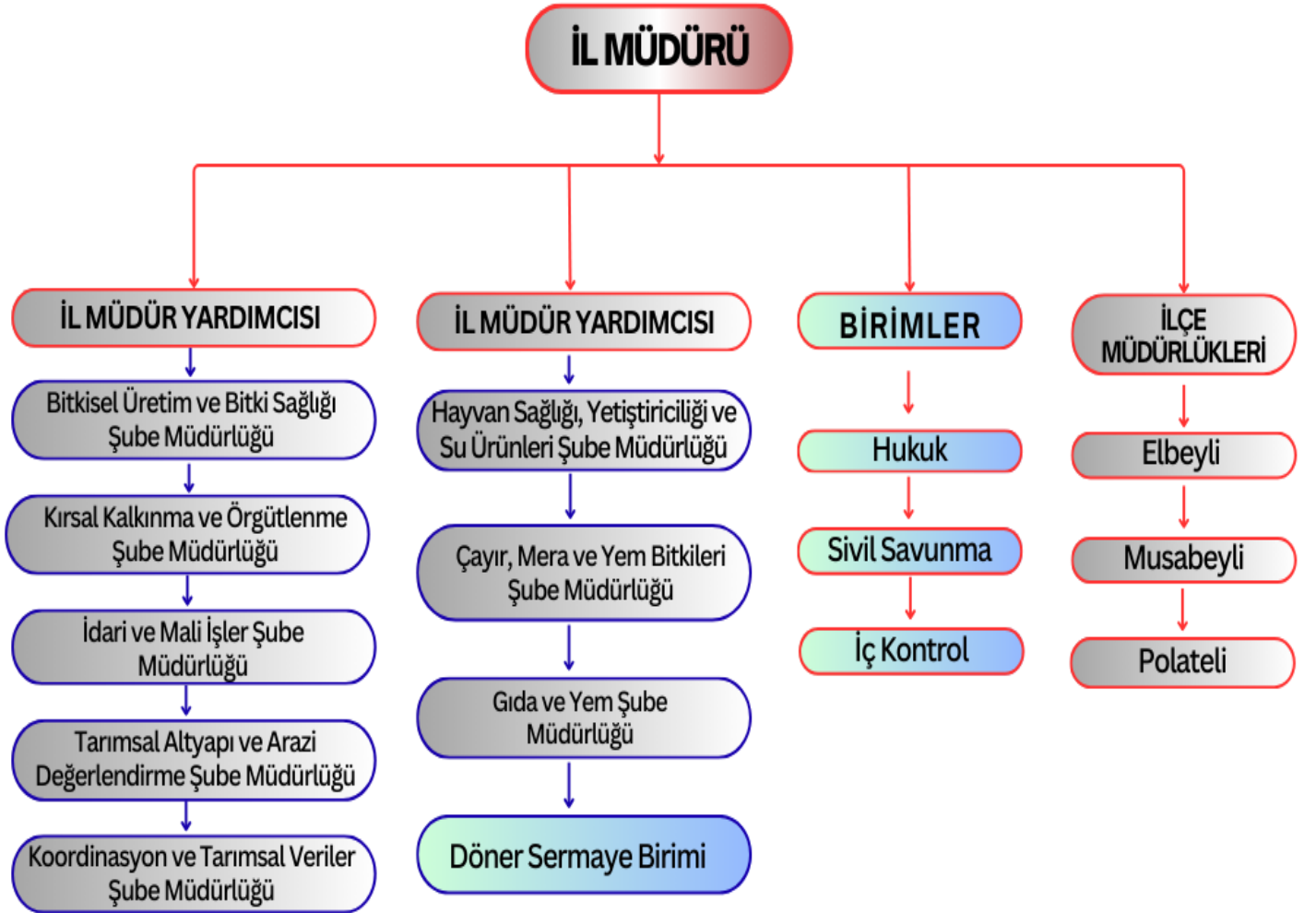
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü

Şekil 1: Kilis İli Siyasi Haritası

- Nüfus (TÜİK) : 155 bin kişi
- Yüzölçümü : 1.521 bin dekar
 - Orman Alanı (TÜİK) : 131 bin dekar (Yüz ölçümünün %13)
 - Toplam Tarım Alanı (TÜİK) : 1.041 bin dekar (Yüz ölçümünün %19)
 - Çayır-Mera Alanı (TÜİK) : 99 bin dekar (Yüzölçümünün %61)
 - Diğer (Yerleşim alanı vb) : 248 bin dekar (Yüz ölçümünün %7)
 - Sulamaya Açılan Alan (DSİ) : 144 bin dekar
- Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (2024 TÜİK) : 39,35 Milyar TL
- Tarımsal Hâsıla (2025) : 16,75 Milyar TL
- İhracat (TÜİK) : 52,11 Milyon TL (Yıllık)
- Tarımsal İhracat (TÜİK) : 639,9 Milyon TL (Yıllık)

2. Teşkilat Yapısı

3. Fiziksel Yapı

Bina, Lojman, Diğer Sosyal ve Yardımcı Tesisler Durumu

İl Müdürlüğü: İl Müdürlüğümüz 46.730 m² arazi üzerinde çiftçilerimize verdiğimiz hizmet kalitesini arttırmak ve personele daha rahat bir çalışma ortamı sağlamak adına, 3 katlı 2 binada (Aynı yerde 2026 yıl başında ek hizmet binası tamamlanarak hizmete alınmıştır.) hizmet vermektedir.

Resim 1: Kilis Merkez Hizmet Binası

Resim 2: Kilis Merkez Ek Hizmet Binası

Tablo 1: Bina Varlığı

S. No	Bina	Merkez (Adet)	Elbeyli (Adet)	Musabeyli (Adet)	Polateli (Adet)
1	Hizmet Binası	2	2	1	2
2	Lojman	2	-	-	-
3	Yemekhane	1	-	-	-
4	Yem Ambarı	1	-	-	-
5	Atölye	1	-	-	-

Elbeyli İlçe Müdürlüğü: Elbeyli İlçe Müdürlüğü 2006 yılında onarılan sağlık ocağı binasının İlçe Müdürlüğümüze tahsisi yapılarak hizmet vermektedir. Aynı yerde 2025 yılı son çeyreğinde ek hizmet binası tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Musabeyli İlçe Müdürlüğü: Musabeyli İlçe Müdürlüğü, Özel İdareye ait Kaymakamlık binasında hizmet vermektedir.

Polateli İlçe Müdürlüğü: Polateli İlçe Müdürlüğü, Özel İdareye ait müstakil bir binada hizmet vermektedir. Aynı yerde 2025 yılı son çeyreğinde ek hizmet binası tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Resim 3: Elbeyli İlçesi Ek Hizmet Binası

Resim 4: Polateli İlçesi Ek Hizmet Binası

İl Müdürlüğümüzün merkezde 10 ilçelerde 9 adet olmak üzere toplam 19 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

Tablo 2: Araç Durumu

Merkez İlçe			Elbeyli İlçesi		Musabeyli İlçesi		Polateli İlçesi	
Envanter		Kiralama	Envanter Adet	Kiralama	Envanter Adet	Kiralama	Envanter Adet	Kiralama
Model Yılı	Adet							
1991							1	
2001	2		2		2			
2008	1							
2013	1							
2014	1							
2016	1							
2017		2		1		1	1	1
2021		1						
2024	1							
9	İlçeler Toplam							
19	Genel Toplam							

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar (adet) ve ilçelere göre dağılımı

Malzemenin Adı	Merkez	Elbeyli	Musabeyli	Polateli	İlçeler Toplam	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	93	19	15	6	40	133
Dizüstü Bilgisayar	27	1	6	15	22	49
Tablet Bilgisayar	3					3
Yazıcı	19	10	7	9	26	45
Faks		1	1		2	2
Fotokopi Makinesi	16	1	3	1	5	21
Projeksiyon Cihazı						
Tarayıcı	5	2	1	1	4	9
Telefon	64	10	3	8	21	85
Modem				2	2	2
Fotoğraf Makinesi	5					5
Kamera	38	6		10	16	34
Video						

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

5. İnsan Kaynakları

İl genelinde 102 kişi memur 22 kişi işçi ve 37 Kişi 4/B sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıfları ve İlçelere Göre Dağılımı

Ünvan	Merkez	Elbeyli	Musabeyli	Polateli	İlçeler Toplam	Genel Toplam
İl Müdürü	1	0	0	0	0	1
İl Müdür Yardımcısı	2	0	0	0	0	2
Şube Müdürü	7	0	0	0	0	7
İlçe Müdürü	0	1	1	1	3	3
AVH	1	0	0	0	0	1
ĞİH	9	0	0	2	2	11
THS	45	6	3	3	12	57
SHS	13	1	2	2	5	18
YHS	0	0	0	0	0	2
4/B Sözleşmeli	22	8	3	4	15	37
İşçi	21	1	0	0	1	22
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	0	0	0	0	0	0
Toplam	123	17	9	12	38	161

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, ĞİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, kurumumuz tarafından sunulan bütün hizmetler ve bu hizmetlerin standartları belirlenmiş ve kurum girişine görülebilir yerde panolarda asılmıştır. İç Kontrol Standartları Tebliği kapsamında, İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, izlenmesi ve geliştirilmesi için yeni birim risk ekibi oluşturularak Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığına bildirilmiştir. Bakanlık Risk Eylem Planında belirlenen iyileştirme stratejilerinin belirlenen takvime göre uygun olarak 30 Haziran 2025 ve 1 Kasım 2025 tarihlerinde Bakanlığımızın “Birim Risklerinin Değerlendirilmesi” kısmına veri girişi yapılmış Bakanlık Risk Yönetimi Eylem Planına alınmayan riskler belirlenerek İç Kontrol Sistemi’ne girişi yapılmıştır.

- İl Müdürlüğümüzde 2025 yılında 107 risk mevcut olup 107 riskte iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerden 7 uyum sağlanmıştır. Haziran ve aralık aylarında Uyum Eylem Planının uygulama sonuçlarının izlenmesi yapılarak Strateji Geliştirme Başkanlığına raporlanmıştır.
- Haziran ve aralık aylarında İç Kontrol Sistemi Soru Formu doldurularak Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.
- Personel görev tanımlarına ilişkin revizyonlar ve iş akış şemaları yapılmıştır.
- İç kontrol sistemi hakkında tüm personele 1 adet eğitim verilmiştir.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

1.1. Gıda Denetim ve Denetçi Sayıları

2025 yılı içerisinde 307 adet gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemeler üreten iş yerlerine 8 kontrol görevlisi tarafından 591 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 824 adet gıda satış ve toplu tüketim yeri gıda işletmelerine 1.458 denetim gerçekleştirilmiştir. İlimizde 2025 yılı içerisinde 1149 adet gıda ve yem işletmesine toplam 2.079 denetim yapılmıştır.

Gıda denetim çalışmaları 8 kontrol görevlisince yürütülmektedir.

1.2. Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İl genelinde 1.149 işletme bulunmakta olup işletmelerin dağılımları aşağıdadır.

Tablo 5: Kilis Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İLÇELER	Satış toplu tüketim İşletme Sayıları	Yem işletme sayıları	Üretim işletme sayıları	Diğer işletmeler	Toplam işletme sayıları
Merkez	791	12	202	0	1005
İlçeler	63	6	57	0	126
TOPLAM	854	18	259	0	1131

1.3. Konularına Göre Denetim Sayıları

İl genelinde denetim çalışmaları kapsamında 2.079 denetim hizmeti yürütülmüştür.

Tablo 6: Konularına Göre Denetim Sayıları

Denetim Sebebi	Denetim Sayısı
Alo 174 Gıda Hattı	74
Bakanlık/İl/UKİP Yıllık Numune Alma Planı	41
CİMER	41
Rutin Denetim	1.700
İthalat/İhracat Denetimi	59
İzlenebilirlik Denetimi	2
Onay/Şartlı Onay/Kayıt Denetimi	8
Takip Denetimi	43
Yem Denetimi(rutin)	30
Diğer	81

1.4. Olumlu/Olumsuz Numune Sayıları

2025 yılı içerisinde il genelinde Merkez ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından yapılan denetimler sırasında 128 adet ürün numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin 110 adedi uygun, 18 adedi ise uygunsuz olarak tespit edilmiştir.

1.5. İdari Para Cezaları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde yapılan denetim ve numune sonuçlarına göre; 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu'nun 40. ve 41. Maddeleri gereği 66 adet İdari yaptırım kararı olmak üzere toplam 5.569.299 TL idari para cezası uygulanmıştır. Taklit ve Tağşiş yaptığı belirlenen 1 işletme hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

1.6. İthalat ve İhracat Rakamları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde 4 adet ithalat işlemi gerçekleştirilmiştir. 129 adet sağlık sertifikası düzenlenmiştir.

1.7. Tütün ve Alkol Verileri

İl genelinde tütün ve alkol satan iş yerlerine toplam 46 belge düzenlenmiştir.

Tablo 7: Tütün ve Alkol İşlem Dağılımı

İl Genelinde Tütün Ve Alkol Satan İş Yerleri	Verilen Belge Sayısı
Perakende alkollü içki satıcısı	26
Perakende tütün satıcısı	250
Nargilelik tütün mamulü sunum uygunluk belgesi	5
Alkollü içki toptan satıcısı	1
Etil alkol ve metanol toptan satıcısı	0
Tütün mamulü toptan satıcısı	1
Açık içki satıcısı	1
Toplam	284

1.8. Okullarda Eğitim Verilen Öğrenci Sayıları

18 okulda 1.813 öğrenciye gıda güvenirliliği, gıda israfı, su verimliliği ve gıda okuryazarlığı konusunda eğitim verilmiştir.

1.9. Diğer Faaliyetler

Güvenilir gıda için; Milli Eğitim Müdürlüğü ile koordineli olarak okul kantin ve yemekhane çalışanlarına gıda güvenliği ve hijyen eğitimi verilmiştir. Dünya Gıda Günü kapsamında Yunus Emre ilkokulunda bulunan öğrencilerinin ve Kilis Huzur Konağı sakinlerinin katıldığı bir program düzenlenmiş, gıda israfının önlenmesine yönelik kuru ekmeklerden "ekmek aşısı" hazırlanarak israfın engellenmesinin önemine dikkat çekilmiştir. Valiliğimiz ve İl Müdürlüğümüzün iş birliğinde; nargile denetim komisyonu kurularak nargile sunumu yapan işletmelerin denetimleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Kuran kurslarının denetimleri, alkol denetimleri, okullar ve çevresindeki toplu tüketim yerlerinin denetimi ile buralarda bulunan satış yerlerinde tek dal sigara satışının önlenmesine yönelik denetimler, yılbaşı sebebiyle satış faaliyetlerinin arttığı (pastane, tekel bayii, kuruyemişçiler, vs.) işletmelerde denetimler gerçekleştirilmiştir.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

2.1. Bitkisel Üretim Verileri ve Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler

Tarla Bitkileri

İlde tarımı yapılan tarla grubu ürünlerin büyük kısmını buğday ve arpa oluşturmaktadır.

Tablo 8: Kilis İli Tarla Bitkileri Verileri (TÜİK)

ÜRÜN CİNSİ	2022		2023		2024		TÜRKİYE SIRA- MASI
	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	
	Durum Buğdayı				92690	34305	22
	Buğday (Durum Buğdayı Hariç)				131100	30458	64
Buğday (Toplam)	222.376	55.199	221.182	57.883	223.790	64.763	
Arpa	88.035	13.437	88.585	16.856	89.234	18.453	56
Mercimek (Kırmızı)	34.458	3.334	34.570	4.246	32.441	4.399	9
Mısır (Dane)	5.531	4027	6.960	4305	5.460	3.528	
Mısır (Silajlık)	26.805	137.058	26.195	137.255	26.595	137.160	
Nohut	13.785	1289	13.852	1.526	13.902	1.673	32
Pamuk (Kütlü)	4.120	1.931	3.155	1.413	4.190	2.068	
Pamuk (Lif)	4.120	714	3.155	524	4.190	766	
Pamuk Tohumu (Çiğit)	4.120	1.159	3.155	848	4.190	1.241	
Diğer Ürünler	4.700	5.338	4.860	6.152	5.070	6.732	
TOPLAM	408.050	223.486	405.669	231.008	409.062	240.783	

Meyve

İlimiz tarım alanlarının yarısından fazlası zeytin, üzüm ve Antepfıstığı başata olmak üzere kapama meyve bahçeleri ile kaplıdır.

Tablo 9: Kilis İli Meyve Üretim Verileri (TÜİK)

ÜRÜN CİNSİ	2022		2023		2024		TÜRKİYE SIRA- MASI
	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	
Antepfıstığı	74.482	2.593	75.395	2.531	76.916	5.107	6
Badem	2.376	538	2.372	565	2.372	601	
Ceviz	1.948	184	1.958	137	1.958	142	
Elma	348	183	346	199	346	199	
İncir	804	187	814	167	814	252	
Kırmızı Biber (Baharatlık-İşlenmemiş)	22.975	50.025	24.400	48.100	24.400	50.570	3
Nar	7.865	6011	7.865	5.997	7.865	6.024	13
	Sofralık Üzüm, Çekirdekli				3550	1776	
	Şaraplık Üzümler				62528	36214	3
	Kurutmalık Üzüm (Çekirdekli)				53908	31552	5
Üzüm (Toplam)	123.465	67.306	123.84	35.042	119.986	69.542	
	Yağlık Zeytinler (Zeytinyağı Üretimi İçin)				283.552	43.449	13
	Sofralık Zeytin				31.411	5.256	18
Zeytin	310.704	22.383	312.184	20.541	314.963	48.705	
Zeytinyağı		7.850		6.162		10.862	
Diğer Ürünler	775	155	775	158	775	172	
TOPLAM	545.742	149.565	549.950	113.437	550.395	181.314	

Sebze

İlimizde biber, domates ve patlıcan başta olmak üzere birçok sebzenin üretimi yapılmakta, bu ürünler taze tüketimin yanında salçalık, baharatlık, kurutmalık, dolmalık, turşu vb. geniş bir yelpazede değerlendirilmektedir.

Tablo 10: Kilis ili Sebze Üretim Verileri (TÜİK)

ÜRÜN CİNSİ	2022		2023		2024		TÜRKİYE SIRA- MASI
	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	EKİM ALANI (da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	
Biber (Salçalık)	28.399	78.681,0	29.339	80.830	29.539	100.015	6
Domates (Sofralık, Salçalık)	11.741	16.207,0	5.507	21.685	5.457	27.635	
Domates (Örtüaltı)					7	35	
Hıyar (sofralık)	859	2.832,0	895	2860	945	3.035	
Hıyar (Örtüaltı)					5	25	
Karpuz	2.712	9.286,0	2.775	9.513	2.700	9.250	
Kavun	1.263	2.456,0	1.173	2458	1.150	2.400	
Patlıcan	1.153	3.388,0	1.150	3.325	1.200	3.475	
Fasulye (Taze)					1.000	1.250	
Sarımsak (Kuru)	659	642,0	567	554	567	554	
Sarımsak (Taze)	700	875,0	650	813	600	750	
Soğan (Kuru)	4.807	10.687,0	4.700	9.163	4.800	9.782	21
Soğan (Taze)	835	1.034,0	800	988	850	1.050	
Diğer Ürünler	1.395	2.364,0	4.140	6.455	3.130	5.528	
TOPLAM	54.523	128.452	51.696	138.644	51.950	164.784	

2.2. Bitkisel üretim desteklemeleri

Tablo 11: Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı

Destekleme Adı	2023 Yılı Destek Miktarı (TL)	2024 Yılı Destek Miktarı (TL)	2025 Yılı Destek Miktarı (TL)
Sertifikalı Tohumluk Kullanımı (Güzlük)	1.145.897	583.065	1.601.166,98
Sertifikalı Fidan (Güzlük)	76.246	20.000	Çalışma Devam Ediyor.
Organik Tarım	539.250	900.589	Çalışma Devam Ediyor.
Fark ödemeleri Desteği (Hububat, Baklagil)	21.927.129	70.604.513	Çalışma Devam Ediyor.
Mazot, Gübre ve Toprak Analizi Desteklemesi (Tüm Ürünler)	57.905.910	79.163.450	Çalışma Devam Ediyor.
Prim Uygulamaları (Pamuk, Ayçiçeği, Soya Fasulyesi)	1.501.303	1.196.630	Kaldırıldı.
Prim Uygulamaları (Zeytinyağı)	508.218	171.066,80	Kaldırıldı.
İyi Tarım	93.745	174.802	Çalışma Devam Ediyor.
Küçük Aile İşletmesi Desteği Ödemesi	235.265	206.895	Kaldırıldı.
Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği	823.782	964.972	Çalışma Devam Ediyor.
Lisanslı depoculuk (Nakliye, Kira, Analiz) Desteklemesi	0	65.246,44	Çalışma Devam Ediyor.
Yem Bitkileri Desteklemesi	315.269,5	324.566,12	Çalışma Devam Ediyor.
TOPLAM	85.072.014,50	154.375.795,36	1.601.166,98

2.3. Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

Organik Tarım Faaliyetleri

Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi, Organik Üzüm Yetiştiriciliğin' de Kompost Üretimi kapsamında; 2025 yılında 3 organik üzüm üretici ile 110 da alanda üzüm (bağ) budama artıklarını kompost yapılma çalışması yapılmıştır. Toplam 300 zeytin üreticimize 1975 litre organik sıvı gübre dağıtımı yapılarak organik tarım desteği gerçekleştirilmiştir.

Kilis ili genelinde Organik tarım uygulama esaslarına göre ilimiz OTBİS sistemine kayıtlı Organik Tarım Müteşebbislere (işletme) yönelik 50 arazide denetimler yapılmıştır. Çiftçi ve Organik Tarım Birim Personeline yönelik 10 adet Organik Tarım Eğitim Toplantısı düzenlenmiş olup toplamda 168 kişiye (çiftçi ve teknik personele) eğitim verilmiştir.

Tablo 12: Organik Bitkisel Üretim Verileri

Süreç	Gerçek Çiftçi Sayısı	Gerçek Üretim Alanı (da)	Doğal Toplama Alanı (da)	Nadas Alanı (da)	Toplam Alan (da)	Üretim Miktarı (Ton)
Geçiş	167	4.673	0	0	4.673	724
Organik	225	16.276	0	0	16.276	2.260

İyi Tarım Faaliyetleri

İyi Tarım Uygulamaları kapsamında çiftçilere yönelik toplamda 4 toplantı yapılmış olup, 2025 yılı için sözleşme imzalamış 10 üreticimizin ürün kontrolleri yapılarak KSK denetimlerine eşlik edilmiştir.

2.4. Bitkisel Üretimin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

Kilis il genelinde Mercimek Üretimini Geliştirme Projesi kapsamında, 9.322.800 TL toplam projesi bütçesi ile 309 çiftçimize, 8.995 da alanda toplam 137.100 kg sertifikalı mercimek tohumu dağıtımı yapılmıştır

Kışlık Sebze Fidesi Bizden Üretim Sizden Projesi ile 10 çiftçimize 50.000 adet sebze fidesi dağıtımı yapılmıştır.

2.5. Bitki sağlığı ile Bitki Sağlığı Uygulama Programları

Zeytin Entegre Mücadele kapsamında, 15 çiftçi 660 dekar alanda biyoteknik mücadele yapılmıştır.

Özel survey çalışmaları kapsamında; Hububat Hastalık ve Zararlıları Surveyi (Pas, Septorya, Süne, Kımıl) çalışmaları kapsamında; 43.174 da alanda survey yapılmış olup ekonomik eşiği aşacak şekilde zarar görülmemiştir.

Özel survey programları kapsamında; Clavibacter sepedonicus, Ralstonia solanacearum, Globodera rostochiensis G.pallida ve Synchytrium endobioticum hastalık etmenlerinin konukçusu olan 250 dekarlık alanda surveyi yapılmıştır.

Diğer entegre mücadele kapsamında 6 köyde zeytin sineği ve 6 köyde zeytin güvesine karşı tuzak asılarak sayımları yapılmıştır.

Özel surveyler kapsamında 5 köyde zeytin Xylella fastidiosaya karşı numune alınarak hastalık kontrolleri yapılmıştır.

Sert çekirdekli meyvelerle ilgili şarka virüsü ve monilinia fructicola konularında 150 da alanda 4 numune alınarak Adana Biyolojik Mücadele Enstitüsüne gönderilmiştir.

Karantinaya Tabi Zararlı Organizmalar kapsamında; Zeytinde Xylella fastidiosa etmeni için 500 dekarlık alanda 5 numune, Bademde şarka ve monilia fructicola etmeni için 150 dekarlık alanda 4 numune alınarak Adana Biyolojik Mücadele Enstitüsüne gönderilmiştir. Yine Mısırdaki Spodoptera frugiperda zararlısına karşı 200 dekarlık alanda sürvey gerçekleştirilmiştir.

Genel Sürvey ve Özel Sürveyler kapsamında; Zeytin Sineği, Zeytin Güvesi, Bağ Salkım Güvesi, Domates Güvesi, Domates ve Biberde Yeşilkurt, Thrips, Antepfıstığı Dal Güvesi ve Güz Tırtılı zararlılarına karşı monitör amaçlı 67 farklı tuzak ve feromon asılarak popülasyon yoğunluğuna göre mücadele ve kimyasal ilaçlama tavsiyesinde bulunulmuştur.

Akdeniz Meyve Sineği izleme projesi kapsamında 5 farklı istasyonda haftalık popülasyon takibi yapıp Adana Biyolojik Mücadele Enstitüsüne bildirilmektedir.

Buğday Entegre Mücadele kapsamında sürme ve yabancı ota karşı 20.000 da alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Özel survey çalışmaları kapsamında; Hububat Hastalık ve Zararlıları Surveyi (Pas, Septorya, Süne, Kımıl) çalışmaları kapsamında; 51.500 da alanda survey yapılmış olup ekonomik eşiği aşacak şekilde zarar görülmemiştir.

Özel sürvey programları kapsamında çekirge popülasyonunun artış gösterdiği Musabeyli ilçesine bağlı Yedigöz (105 ada 87 parsel), Dorucak (107 ada 1 parsel) ve Şenlikçe (114 ada 66 parsel) köylerinin ortak merası olan 3.000 dekar garsiyat alanında 120 lt ilaç ile insansız hava aracı kullanılarak ilaçlama yapılmıştır. İlaçlama yapıldıktan sonra garsiyat alanları tekrar kontrol edilmiş olup yapılan surveylerde çekirge yoğunluğunun olmadığı toplu çekirge ölümlerinin olduğu ve doğal düşmanların zarar görmediği tespit edilmiştir.

İlimizde 2025 yılı içerisinde Hasat öncesi pestisit denetimleri kapsamında Temmuz ve Ağustos ayında üzüm, domates ve biberden toplamda 19 adet numune alınarak Gaziantep ve Diyarbakır Gıda Kontrol Laboratuvarına gönderilip analizleri yaptırılmıştır.

İlimizde 2025 yılı içerisinde özellikle hububat ekim alanlarında zarar meydana getirerek verimde düşümlere yol açan tarla faresi ile mücadelede 220 çiftçiye eğitim verilmiş, 234 çiftçiye toplam 7250 da alan için 290 kg zehirli yem verilerek hububat ekim alanında çiftçilerimizin tarla faresi zararlısı ile mücadele etmesine katkı sağlanmıştır.

2.6. Bitkisel Üretime Yönelik Diğer Çalışmalar

Bitki Koruma Ürünleri ve Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayi Hizmetleri

13 adet bitki koruma ürünü bayiiye toplam 49 adet denetim gerçekleştirilmiştir. 7 adet zirai mücadele alet ve ekipman bayiiye yönelik 11 adet denetim gerçekleştirilmiştir. 13 adet Bitki Koruma Ürünleri Bayisine karşı rutin yıllık bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kilis ilinde reçete yazmaya yetkili 21 kişi bulunmakta olup bilgilendirme ve kontrol çalışmaları sürdürülmüştür. Turuncgil uzun antenli böceği ve kahverengi kokarca zararlılarına karşı sürveyler yapılmıştır.

Bitki Karantinası Çalışmaları

Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca kayıt altına alınan operatörlere ait bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin kontrolleri yapıldıktan sonra firmaların müracaatı ile bitki pasaportları işlemleri yürütülmüştür.

Hasatta Dane Kaybı ve Anız Yangınlarının Önlenmesi Çalışmaları

Biçerdöverle hasat işleminin uygun ürünlerin yoğun olarak yetiştirildiği 3 İlçe Müdürlüğümüz ile İl Müdürlüğümüzce oluşturulan ve 18 kişiden oluşan 4 ekip ile kontrol ve bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür.

Çalışmalar kapsamında toplam 29.132 ha alanı temsil edecek şekilde 54 denetim yapılmış, 48 farklı biçerdöver kontrol edilmiştir.

Anız yangınlarının önlenmesi amacıyla ilimiz genelinde toplam 245 üreticinin katıldığı 10 adet bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir. Şehrin farklı bölgelerindeki görsel ekranlarda farkındalık ve uyarı görselleri ile bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bitki Besleme Birimi Çalışmaları

İlimiz genelinde 26 adet gübre bayisi bulunmakta olup, bayii ve üreticilere yönelik 98 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız programı kapsamında 4 adet numune analize gönderilmiştir.

Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ gereği kurumlarla iş birliği halinde ilimizde faaliyet gösteren 26 adet gübre bayimizde kamera sistemi mevcut olup, İçişleri Bakanlığı Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) tarafından izlenmektedir.

Gübrelerin piyasa gözetim ve denetiminin daha etkili yürütülebilmesi, gübreler ile ilgili daha sağlıklı politika geliştirilebilmesi ve daha etkin planlama yapılması amacı ile Bakanlığımızca uygulanan Gübre Takip Sistemi (GTS) üzerinden üretici/ithalatçıdan nihai tüketiciye kadar olan gübre hareketleri izlenmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Programı kapsamında 4 adet gübre numunesinin de analiz süreci takibi yapılmıştır. 2025 yılında 6.024 ton gübre kullanılmış olup gübreleme ile ilgili bilgilendirmeler satış pazarlama ve tüketici kanallarında yapılmıştır.

Tohumluk Birimi Çalışmaları

2025 Yılı içerisinde ilimizde tohumculuk sektöründe faaliyet gösteren 23 işletmeye 55 denetim yapılmıştır.

Tablo 13: Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı

Faaliyet Alanı	İşletme Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı	Sonucu Uygun Numune Sayısı
Tohumluk Bayii	15	35	0	0
Tohum Üreticisi	0	0	0	0
Fidan Üreticisi	5	15	5	5
Süs Bitkisi Üreticisi	3	5	2	2
Toplam	23	55	8	7

Kaçak Kenevir Ekimi ve İmha Çalışmaları

İlimizde, Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkındaki Yönetmelik hükümleri kapsamında 2025 yılında 432 kök kenevir bitkisi tespit edilmiş, söz konusu bitkiler teknik personellerimiz ve kolluk kuvvetleri ile birlikte imha edilmiştir.

Sözleşmeli Üretim

İlimizde 1 çiftçi 14.300 dekar alanda 50.000 ton biber üretimini sözleşmeli olarak üretmektedir.

3. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

3.1. Hayvan Varlığı

İlimizin gerek çayır mera varlığı gerekse geçmişten gelen hayvancılık kültürü büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde ilimizi güçlü kılmaktadır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın ardından ballı bitki florası ön plana çıkarmaktadır. Arıcılıkta il arılı kovan varlığının yaklaşık 1,5 katı il dışından gelen gezginci arı kovan varlığını da üretime kazandırması önemli bir değerdir.

Tablo 14: Kilis İli Hayvan Varlığı

Hayvan Adı	2022 Yılı	2023 Yılı	2024 Yılı
Sığır	11.694	12.073	13.427
Koyun	149.308	96.319	91.812
Keçi	90.143	81.862	71.702
Kümes Hayvanı	302.100	263.452	299.929
Arıcılık (İşletme)	114	115	102
Arıcılık (Kovan)	4.839	4.683	3.390
Diğer Hayvanlar (At, Eşek, Katır)	499	266	228

3.2. İşletme Sayısı

Tablo 15: Kilis İli Hayvancılık İşletmeleri

Hayvancılık İşletmeleri	İşletme Sayısı
Sığır-Manda Bulunan Hayvancılık İşletme Sayısı	1.205
Koyun-Keçi Bulunan Hayvancılık İşletme Sayısı	1.172
Kanatlı İşletme Sayısı	7
Arıcılık İşletme Sayısı	98
İş ve Binek Hayvanı (At/Eşek)	75
Veteriner Klinik Sayısı	13
Mezbaha Sayısı	2

3.3. Hayvansal Üretim Verileri

Tablo 16: Hayvansal Üretim Verileri

Ürün Adı	2022	2023	2024
Kırmızı Et Üretimi (ton)	1.520	1.326	1.044
Süt (ton)	52.065	54.853	56.491
Bal (ton)	3.972	4.526	14
Beyaz Et (ton)	2.140	1.890	2.477
Yumurta (adet)	15.695.000	15.695.000	17.000.000

3.4. Hayvancılık Desteklemeleri

Tablo 17: Hayvancılık Desteklemeleri

DESTEKLEME ADI	2023 Yılı Destekleme Tutarı (TL.)	2024 Yılı Destekleme Tutarı (TL.)	2025 Yılı Destekleme Tutarı (TL.)
Anaç Koyun-Keçi Desteklemesi	6.361.200,00	-	-
Küçükbaş (Kuzu/Oğlak) Desteği	-	9.585.820,00	Çalışmalar devam ediyor
Sürü Büyütme Yenileme Desteği	2.202.200,00	-	-
Arıcılık Desteklemesi	193.920,00	398.138,00	500.128,00
Buzağı Desteklemesi	1.091.210,21	2.965.398,00	Çalışmalar devam ediyor
Halk Elinde Islah Kilis Keçisi-1	2.349.600,00	3.483.650,00	4.626.600,00
Halk Elinde Islah Kilis Keçisi-2	1.941.450,00	3.317.550,00	4.987.600,00
Halk Elinde Islah İvesi-1	1.743.520,00	3.322.775,00	5.863.800,00
Halk Elinde Islah İvesi-2		1.414.150,00	2.787.200,00
Kırmızı Et Desteklemesi	122.265,00	132.987,00	Çalışmalar devam ediyor
Sürü Yöneticisi (Çoban) Desteklemesi	420.000,00	504.000,00	Çalışmalar devam ediyor
Çiğ Süt Desteği	4.149.191,02	2.574.979,70	1.148.764,82
Hastalıktan Ari İşletme Desteği	0	81.600,00	
TOPLAM	20.574.556,20	27.781.047,70	19.914.092,82

3.5. Hayvansal Üretimi Geliştirilmesine Yönelik Yürütülen Projeler

Kırsalda Bereket Hayvancılığa Destek Projesi

Bakanlığımız, Hayvancılık Genel Müdürlüğü ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne yürütülen proje kapsamında büyükbaş (etçi ırk gebe damızlık) hayvan alımına yönelik nakit veya kredili satış sağlanmaktadır. 2025 yılında uygulanan proje kapsamında, aralık ayı itibarıyla 8 yetiştiricimiz 97 baş hayvan alımı yapmıştır, Proje kapsamında edinilen hayvanlar için 1(bir) yıl boyunca aylık hayvan başına 1,500 TL bakım ve besleme desteği ödemesi yapılmaktadır.

3.6. Aşılama faaliyetleri

Tablo 18: Kilis Aşılama Sayıları

Aşı Grubu	Program (Yıllık)	Güncel Aşılama Bilgisi (Yıllık)	% (Yıllık)
Koyun Keçi Brusellozu	34.935	39.600	113
Koyun Keçi Çiçek	171.320	132.575	77
Koyun Keçi Vebası	69.870	61.170	87
Kuduz	1250	1148	92
Sığır Brusellozu	8.870	7.751	87
Şap Grubu	24.370	28.768	118
TOPLAM	310.615	271.012	

3.7. Küpeleme Faaliyetleri

Büyükbaş ve küçükbaş hayvanları kayıt altına alarak kontrol takip için 2025 yılında 3.018 büyükbaş, 45.207 küçükbaş hayvan küpelenecek kayıt altına alınmıştır.

3.8. Suni Tohumlama Çalışmaları

İlimizde 2025 yılında toplam 816 suni tohumlama yapılmıştır. İlimizde yapılan suni tohumlamalar Holstein, Simental, Brown Swiss, Charolais, Jersey kültür ırkları üzerine yoğunlaşmıştır.

3.9. Hayvan Hareketleri ve Yol Kontrolleri

İlimizde mevzuatlara uygun şekilde hayvan sevkini yapılması, hayvanlarda verim kaybının ve bireysel hayvan kayıplarının önlenmesi, hayvan sağlığının korunması ve hastalıkların ülke geneline yayılmasının önlenmesi amacıyla Emniyet Müdürlüğü ve Jandarma Komutanlığı iş birliğinde yol kontrolü ve denetim hizmeti verilmektedir.

2025 yılında hayvan hareketleri denetimlerinde 275 işletme için 509,929 TL idari ceza uygulanmıştır.

3.10. Sevk ve Raporlar

Hayvan hareketlerinde 783 büyükbaş, 14.058 küçükbaş hayvan olmak üzere 14.841 baş hayvan sağlık kontrolleri yapılarak il dışına sevk edilmiştir.

2024 yılı kurbanlık sevkleri kapsamında 37 büyükbaş hayvan sevkisi yapılmıştır.

Ayrıca arıcılık faaliyetinin yoğun olduğu 3390 aktif koloni varlığına sahip ilimizde kayıtlı olmayan arıcılık işletmelerine ait 2.255 aktif arı kolonisinin bulunduğu 95 arılık hareketleri izlenmiştir.

3.11. Halk Elinde Islah Projesi

Halk Elinde Islah Projesi

Halk Elinde Hayvan Islah Projesi kapsamında Kilis Keçisi ve İvesi ırkı koyunun ıslahı projesi Kilis ili ve ilçelerinde 2010 yılından itibaren uygulanmaya başlanmış olup mevcut durumda 4 projede 151 yetiştirici ve 12.455 baş keçi, 11.863 baş koyun, 6.701 baş kuzu, 427 baş Koç, 6.216 baş Oğlak ve 472 baş Teke ile devam edilmektedir.

3.12. Ari ve Onaylı Süt Çiftliği İşletmeleri Kayıt, Denetim Çalışmaları

İlimizde bulunan 1 adet büyükbaş hastalıktan ari işletme bulunmaktadır. İlgili mevzuat kapsamında, Denetim ve kontrol işlemleri yürütülmektedir.

3.13. Kanatlı İşletmeleri Faaliyetleri

İlimizde aktif olarak 7 adet kanatlı işletmesi 68.060 yumurtacı ve 165.600 broiler kapasiteli üretim faaliyeti yürütmüş olup işletmelerin kontrol ve denetim faaliyetleri ve izlenebilirliği sağlanmıştır.

3.14. UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları

2025 yılı UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) kapsamında 11 numune programa alınmıştır. Programa ait bilgiler aşağıdaki tablodaki şekildedir. İl genelinde UKİP kapsamında geri izlemeye yönelik herhangi bir olumsuzlukla karşılaşmamıştır.

Tablo 19: UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları

Unsur	Programlanan Numune Sayısı	Alınan Numune Sayısı	Olumsuz Sonuçlanan Numune Sayısı (Geri İzleme)
İnek Sütü	2	2	0
Bal	1	1	0
Yumurta	1	1	0
Su Ürünleri	2	2	0
Keçi Sütü	3	3	0
Karkas (Büyükbaş)	1	1	0
Karkas (Küçükbaş)	1	1	0

3.15. Ev Hayvanı Satış Yeri Ruhsatlandırma ve Denetim İşlemleri

İlimizde 2 adet çalışma izni almış ev hayvanı satış yeri (petshop) bulunmaktadır.

İlimizde 2025 yılı içerisinde 165 kedi ve 353 köpek türü olmak üzere toplam 518 adet hayvana mikroçip uygulaması ile kimliklendirme işlemi yapılmıştır.

3.16. Hayvan ve Hayvansal Ürün İhracat-İthalat İşlemleri

İlimizde Canlı hayvan ihracatına yönelik işlem bulunmamaktadır.

Besilik sığır ithalatı için 2025 yılında 9 işletmenin sığır talebi alınmıştır. 2025 yılı ilk altı ayında 75, ikinci altı ayda 187 olmak üzere ilimize gelen toplamda 262 baş sığırın ilgili mevzuat kapsamında iş ve işlemleri yapılmıştır.

3.17. Serbest Veteriner Hekim Muayenehane Açılış ve Denetim İşlemleri

İlimizde 13 adet veteriner hekim muayenehanesi faaliyet göstermektedir. Serbest Veteriner Hekim Muayenehane Açılış ve Denetim İşlemleri, ilgili mevzuat kapsamında yürütülmektedir.

3.18. Balıkçılık ve Su Ürünleri Faaliyetleri

2025 yılında, Su ürünleri kayıt, kontrol ve denetim kapsamında 17 adet Amatör balıkçı belgesi düzenlenmiş, 28 Su ürünleri Avcılık Kontrolü, 4 İstasyonda 9 adet su kirliliği izlemesi, 40 adet sabit su ürünleri toptan, perakende satış noktası denetimleri yapılmıştır.

3.19. Diğer faaliyetler

Bakanlığımız ile GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının, İlimiz 2025 Yılı Projeleri Makine Ekipman Dağıtımı kapsamında;

Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen "Makinalı Sağım, Sağlıklı Süt Projesi" kapsamında; %50 hibe ile finansmanı sağlanan 40 adet Süt Sağım Makinası,

"Afet Bölgesi Kilis İlinde Üretim ve İstihdam İçin Arıcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi" kapsamında; 10 adet 4 çerçeveli Elektrikli Bal Süzme Makinesi, 100 adet Temel Petek, 200 Adet Polen Tuzaklı Arılı Kovan, 100 adet Polen Tuzaklı Arısız Kovan, 50 adet Arıcılık Ekipman Takımı, 100 adet 24 kg'lık Arı Yemi, 100 adet Arı İlacı, 100 adet 1 Litrelik Premiks Solüsyon, 7 Adet Güneş Enerji Sistemli Baraka, 14 Adet Arı Sağım Çadırı % 70'i hibe olarak çiftçilerimize teslim edilmiştir.

2025 yılı İl yayım planı gereği; Bakanlığımız ve Milli Eğitim Bakanlığı ortaklığında açılan eğitim kurslarımızda, Arıcılık eğitiminde 12, Sürü Yönetimi Elamanı (Çoban) eğitiminde ise 13 çiftçimiz sertifikalandırılmıştır.

Ayrıca ilimizde görev yapan veteriner hekimlere yönelik olarak hayvan hastalıkları ve numune alma usul ve yöntemleri ile nekropsi eğitimi konusunda 27 Kasım 2025 tarihinde Adana Veteriner Kontrol Enstitüsünden konu uzmanlarının katılımı ile eğitim düzenlenmiştir.

E-reçete, İTS (İlaç Takip Sistemi) ve ATS (Aşı Takip Sistemi), Embriyo üretimi yönetmelik ve yönergesi ile ilgili olarak 24 Haziran 2025 tarihleri arasında İlimizde resmi ve özel veteriner hekimin katılımı ile eğitim verilmiştir.

4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

4.1. Toprak Koruma Kurulu Faaliyetleri

2025 yılı içerisinde 2 adet Toprak Koruma Kurulu toplanmış ve 8 gündem maddesi hakkında karar alınmıştır.

4.2. Büyük Ovaların Belirlenmesi Ve Korunması Çalışmaları

Büyük Ova Koruma Alanı belirleme işlemleri Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü ve Şube Müdürlüğümüz teknik personelleri tarafından yürütülmektedir.

Bu kapsamda; 2016/9620 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ülkemizde 141 adet ova, Büyük Ova Koruma Alanı olarak ilan edilmiş olup Kilis Büyük Ovası (44.873 ha) koruma alanı olarak ilan edilmiştir.

21.10.2020 tarih ve 3111 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Polatbey Ovası (5860 ha.) Büyük Ova Koruma Alanı olarak ilan edilmiştir.

Son olarak Büyük Ova Koruma Alanı olarak belirlenen Karamelik ovası Koruma Alanı İl Toprak Koruma Kurulunda görüşülmüş olup uygun kararı alınarak Bakanlar Kurulu Kararı ile ilan edilmek üzere Bakanlığımıza gönderilmiştir.

4.3. Atıl Tarım Arazileri Faaliyetleri

Tarımsal üretim yapılabilecek veya kullanılabilecek nitelikte olup hukuki, sosyal, ekonomik, teknik, çevresel vb. nedenlerden ötürü malikleri tarafından işlenmeyen, ekilmeyen ve fiziksel olarak boş bırakılan atıl tarım arazilerinin tespit edilerek tarımsal faaliyete kazanması sağlanması amaçlanmaktadır.

Atıl Tarım Arazilerinin tespit edilerek tarımsal üretime kazandırılması amacıyla 2025 yılında 1 parsel 13,7 dekar işlenmeyen tarım arazisi tespit edilmiştir. 2025 yılında 1 parsel 13,7 dekar tarım arazisi tarımsal amaçlı kirama teklifine çıkmış fakat kiralama yapılmamıştır.

4.4. Nitrat Kirliliğinin Tespit ve İzlenmesi

İlimizde 8 adet yerüstü, 10 adet yeraltı numune istasyonu bulunmaktadır. 2025 yılı içerisinde üçer aylık periyotlar (Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim) halinde su numuneleri alınmış ve numune alım esnasında iletkenlik (EC), pH, oksijen (O_2), sıcaklık ölçülürken laboratuvar ortamında ise Nitrat (NO_3), Ortofosfat (PO_4), Toplam Azot, Toplam Fosfor analizleri yapılmıştır. Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi kapsamında analiz işlemleri İl Müdürlüğü Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şubesindeki laboratuvar ortamında yürütülmektedir.

2025 yılı içerisinde toplam 18 adet istasyondan, 124 adet su numunesi alınmış ve 868 adet analiz ve ölçüm gerçekleştirilmiştir. Ölçümler sonucunda herhangi bir probleme rastlanılmamıştır.

4.5. Tarım Arazileri Mülkiyet Devri Çalışmaları

Tarım Arazileri Yönetim Sistemi (TAY PORTAL), tarım arazilerinin mülkiyet devrine ilişkin işlemlerin Bakanlığımız ile Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü arasında online olarak yapılmasını sağlamaktadır.

2025 yılında İlimize ait arazi satış işlemlerine 498 müracaat yapılmış olup, bu başvurulara ait 678 parsel (8137,07 da alan için) satışa uygun bulunmuştur. Değerlendirilen 43 parsel (897,5 da alan) uygun bulunmamıştır.

Miras yolu ile arazi devir işlemleri için ise 2025 yılında toplam 194 başvuru yapılmıştır. 380 adet (4135,83 da alan) parsel devir için uygun bulunmuş, 116 adet (1199,76 da alan) parsel için olumsuz görüş verilmiştir.

4.6. Su Verimliliği ve İl Su Kurullarının Faaliyetleri

Ülkemizde değişen iklime uyum sağlanması, su kaynaklarının kalite ve miktar açısından korunması ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanmasına ilişkin çözüm yollarının ve kaydedilen gelişmelerin katılımcı ve çok paydaşlı şekilde değerlendirilmesi, politika, strateji eylem planlarının oluşturularak uygulanması ile konuya ilişkin farkındalığın artırılması amacıyla, toplumun her kademesinden su kullanıcı gruplarını kapsayacak şekilde Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendinin himayelerinde ve Bakanlığımız koordinasyonunda 31 Ocak 2023 tarihinde Ulusal Su Verimliliği Seferberliği başlatılmıştır.

Seferberlik kapsamında belediyelerimiz, çiftçilerimiz, sanayicilerimiz, ilgili seferberliği kurum/kuruluşlarımız kadar bireysel su kullanıcılarına da önemli sorumluluklar düşmektedir. Bireysel olarak uygulanacak tedbirler neticesinde binalarda su kullanımlarında %25 tasarruf sağlanması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda İl Müdürlüğümüzce ilimizdeki tüm kamu kurumlarına, “Kamu Kurumları Hizmet Binalarında Su Verimliliği Uygulamaları” afişleri dijital ortamda ulaştırdık. Yapılan çalışmaların 3 aylık periyotlarla takibi sağlanmaktadır.

Aynı şekilde İlimizdeki, Bakanlık teşkilatına bağlı, 3 ilçe müdürlüğümüze “Ulusal Su Verimliliği Seferberliği” ve “Kamu Kurumları Hizmet Binalarında Su Verimliliği Uygulamaları” afişlerinin dağıtımı yapılmıştır.

İlimizde 188 okuldaki 3 bin 906 musluğa su tasarruf aparatı (Perlatör) takıldı.

401 (34 kadın, 367 erkek) kişinin katılımı ile 16’sı köyde, 32’si ilçe merkezinde toplam 48 adet eğitim düzenlendi. Yine okullarımızda 1021 kişinin katılımı ile 9 eğitim düzenlendi.

Peyzaj alanlarında kurakçıl peyzaj uygulamalarının yapılmasının önemi anlatıldı.

İçme suyu kayıplarının azaltılması hususunda çalışmalar yapıldı.

İyi tarım uygulama faaliyetlerinin yaygınlaştırılması çalışmalarının yapılabilmesi maksadıyla teşvik ve desteğin artırılması yönünde gereklilik durumu anlatıldı.

5.7.CBS ve Uzaktan Algılama Faaliyetleri

Tarım Bilgi Sistemi’nin (TBS) “Tarım Dışı” katmanı tarım dışı alanlar çizilerek güncellendi.

Tarım Bilgi Sistemi’nin (TBS) CBS modülü üzerinde “Ekili/Dikili” alanlar düzenlendi. 2225 adet parselin incelemesi yapılarak CBS sistemi için 726 adet parsel yerinde incelenerek “CBS Referans Parsel” olarak belirlendi.

Tarım Bilgi Sistemi’nin (TBS) CBS modülü üzerinde “LPIS Fiziksel Alanlar”ın kontrol ve düzeltmeleri hâlihazırda yapılmaya devam etmektedir.

TUKAS iş ve işlemleri için 232 adet harita üretildi.

78 adet parsel ile ilgili kroki düzenlendi.

12 adet dron uçuşu ve veri alımı gerçekleştirildi.

Kilis il geneli meralar için sayısal altlık oluşturma çalışmalarına devam edilmektedir.

5.8. Diğer Faaliyetler

2025 yılı içerisinde 5403 sayılı Kanunun 21’inci maddesi kapsamında 3 adet taşınmaz için 370.394,2 TL idari para cezası uygulanmıştır.

5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa göre İlimizde 2025 yılında; toplam 32 adet başvuru bu başvurulardan 27 adet tarım dışı amaçlı müracaat olup 5 adet müracaat uygun, 7 adet müracaat olumsuz, 1 adet müracaat ise kapsam dışı değerlendirilmiştir. 14 adet başvurunun işlemleri devam etmektedir. Yapılan 5 adet tarımsal yapı müracaatın, 3 adet uygun, 1 adet olumsuz değerlendirilmiş ve diğer 1 adet müracaat işlemleri devam etmektedir.

Tarım dışı kullanım taleplerinde 15,92 hektarlık alan izinlendirilmiş, 84,403 hektarlık alan olumsuz, 33,0077 hektarlık alan ise kanun kapsamında değerlendirilmemiştir. Tarımsal amaçlı yapı taleplerinde ise 0,6527 hektarlık alan izinlendirilmiş, 0,071 hektarlık alan olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Tarım dışı kullanım taleplerinin yanında kırsal yerleşik alan çalışmaları da yapılmaktadır. Bu kapsamda İlimizde 1 adet köyün yerleşik alan çalışması devam etmektedir.

2025 yılında Güneş Enerjisi Santralleri (GES) için yapılan 3 adet başvuru ile 4 adet taşınmaza müracaat yapılmıştır. Bu taşınmazların toplam alanı 11,6647 hektar (116.647 m²)'dir. Bu taşınmazlardan Kuru Marjinal Tarım Arazisi sınıfında (8,6509 hektar, 86.509 m²), Kuru Mutlak Tarım Arazisi sınıfında (3,0138 hektar, 30.138 m²) dir.

Toprak Analiz Laboratuvar yetkilendirme çalışmalarıyla birlikte, denetim çalışmaları da yürütülmektedir. İlimizde yetkilendirilmiş özel laboratuvar bulunmamaktadır.

Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED), bir proje için izin verilip verilmeyeceği konusunda projelerinin olası etkileri hakkında bilgi sağlayan ve karar vericilere yol gösteren bir karar destek aracı olup 2025 yılında 6 adet ÇED dosyası değerlendirilmiştir.

Korunması gereken kültür varlıklarının tespiti ve tescili ile ilgili olarak, Müdürlüğümüzce 2025 yılının ilk dokuz ayında 2 adet kültür varlığı tespiti ve tescili dosyası değerlendirilmiştir.

5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

5.1. Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP)

Ekonomik Yatırımlar

2025 yılı itibarı ile Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında 7 proje başvurusu alınmış, 4 proje onaylanmış ve 3 proje ile hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında yapılan başvuruların niteliği;

- 3 Adet Yeni Yatırım Projesi
- 2 Adet Tamamlama Projesi
- 1 Adet Kapasite Artırım Projesi
- 1 Adet Teknolojik Yenileme ve Modernizasyon Projesi'dir.

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında hibe sözleşmesi imzalan 3 projenin hibe tutarı 26.483.541,86TL'dir.

Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi

2025 Yılı İtibarı ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında 39 başvuru alınmış, 34 yatırımcı ile hibe sözleşmesi imzalanmış, bunlardan 30 proje yatırıma dönüştürülmüştür.

2025 Yılı İtibarı ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalanan ve ödemesi yapılan 30 projenin konusu;

- 17 adet damla sulama projesi
- 8 adet yağmurlama sulama sistemi projesi
- 1 adet yağmurlama ve damla sulama projesi
- 3 adet yüzey altı damla sulama projesi
- 1 adet güneş enerjili sulama sitemi projesi

2025 yılı itibarı ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalanan 3.249.248,85 TL hibe destek tutarlı 30 proje ile 1.124 dekarlık alan modern sulama sistemine kavuşturulmuştur.

5.2. Üretici Örgütleri (Birlik/Kooperatif)

İlimizde 5200 sayılı kanun kapsamında 1 Organik Zeytin Üreticileri Birliği, 1 Sebze Üreticileri Birliği, 1 Kırmızı Et Üreticileri Birliği ve 1 Üzüm Üreticileri Birliği olmak üzere toplamda 4 üretici birliği kurulmuş olup üretici birliklerinin üye sayısı 672' dir.

İlimizde Arı Yetiştiricileri Birliği, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiriciler Birliği ve Damızlık Sığır Yetiştiriciler birliği olmak üzere 3 yetiştirici birliği kurulmuş olup üye sayısı 2.354' tür.

İlimizde 1163 sayılı kanun kapsamında 6 Tarımsal Kalkınma ve 5 Sulama kooperatifi kurulmuş olup üye sayısı 472' dir.

Ayrıca 4 adet Ziraat odası mevcut olup toplam üye sayısı 13.940' tır.

Tablo 20: Kilis İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı

Örgüt türü	Sayısı
Tarımsal kalkınma kooperatifi	6
Sulama kooperatifi	5
Pancar ekicileri birliği	-
Kooperatif bölge birliği	-
Yetiştirici birliği	3
Tarımsal üretici birliği	4
Toplam	18

2025 yılı içerisinde 17 adet kooperatif ve birliğin genel kurul iş ve işlemleri ve takibi yapılmış, 2 kooperatifte 37 katılımcıya eğitim verilmiştir.

5.3. Diğer Faaliyetler

Ekonomik Yatırım projeleri kapsamında 16 proje kontrolü yapılmıştır.

Uzman Eller Projesi kapsamında 1 proje kontrolü yapılmıştır.

Makine ekipman desteklemesi kapsamında geçmiş yıllarda desteklenen 262 makine ekipman kontrolü yapılmıştır.

Bireysel Sulama Sistemleri desteklemesi kapsamında 130 proje kontrolü gerçekleştirilmiştir.

6. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

6.1. Eğitim Yayın Faaliyetleri

İlimizde faaliyet gösteren tarımsal işletmelerine kayıt, güncelleme, kontrol ve denetim amaçlı ziyaretlerde bilgilendirme yapılmaktadır. Bakanlığımızın Üretim Planlamasının etkinliğini artırmak amacıyla sürdürülebilir bir tarımsal faaliyet için düzenli olarak işletmelerimiz bilgilendirilmektedir. Ayrıca ilde yerel yönetimler STK'lar ile ortak bilgilendirme toplantıları düzenlenerek toprak ve suyun önemine dair öğrencilere ve nihai tüketicilere yönelik etkinlikler yürütülmektedir.

Cuma buluşmaları kapsamında her cuma ortalama 50 çiftçi ve yetiştiricimizle bir araya gelmekteyiz.

Ayrıca bu bilgilendirmeler dışında ilimiz geleninde 71 çiftçi toplantısı yapılarak 1.817 çiftçiye bilgilendirmeler yapılmıştır. İlimizde 140 çiftçimizin katılımı ile arpa yetiştiriciliği ve bağcılık konularında 7 adet demonstrasyon kurularak yerinde bilgilendirme eğitimi düzenlenmiştir.

6.2. İstatistik Çalışmaları

İlimizde tarımsal üretimle ilgili veri girişleri İstatistik Bilgi Sistemine (İBS) yapılmaktadır. İstatistik Bilgi Sistemine; bitkisel üretime ait veriler yılda üç defa, hayvansal üretime ait veriler yılda iki defa ve tarımsal alet-makine varlığına ait veriler yılda bir defa kaydedilmekte ve sonuçları Bakanlığımız vasıtasıyla TÜİK ile paylaşılmaktadır.

Yine ilimizde üretim ve yetiştiriciliği yapılan 7 adet tarla, 7 adet meyve, 18 adet sebze ve 9 hayvansal ürün olmak üzere toplamda 41 ürüne ait haftalık olarak çiftçilerimizden derlenen fiyatların ayda 2 kez TÜİK'e ait İstatistik Bilgi Sistemine girişi yapılmaktadır.

Sisteme kaydedilen bilgiler; ilimizin üretim deseninin izlenmesi, rekolte tahminlerinin yapılması, afet ve zarar tespit çalışmalarına altlık oluşturulması, destekleme politikalarının planlanması ve raporlama faaliyetlerinde kullanılmaktadır.

6.3. Tarım Ürünleri Maliyet Sistemi Çalışmaları (TAMSİS)

Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi (TAMSİS) ile tüm ilçelerimizde üretimi yapılan tarla ve bahçe ürünleri çeşitlerinde her türlü maliyet unsurlarının işlem gruplarına göre değerlendirilerek her ilçe müdürlüğümüze ait ürün maliyetlerinin hesaplanması yapılmaktadır. Tarla bitkileri, yem bitkileri, sebze ve meyve olmak üzere toplam 53 tane tarımsal ürünün maliyeti hesaplanmaktadır.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi Çalışmaları (TÜFİS)

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS) ile il merkezinde ve ilçelerde toplam 105 farklı ürün üzerinden, belirlenen zincir marketlerden, sebze-meyve hallerinden ve semt pazarlarından haftada iki gün fiyat verileri kontrol edilerek sistem üzerinden girişleri yapılmaktadır.

6.4. Tarımsal Kuraklık ve Tarım Sigortalarına Dair Faaliyetler

Tarım Sigortaları Kanunu Uygulamaları

Tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması ve üretimin devamlılığını olumsuz yönde etkileyebilecek risklerin en aza indirilmesi amacıyla tarım sigortaları büyük önem arz etmektedir. Bu doğrultuda, tarımsal faaliyetlerde karşılaşılabilecek doğal afetler, iklim kaynaklı riskler ve diğer üretim kayıplarına karşı üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Tarımda sigortalı üretim anlayışının yaygınlaştırılması önceliklerimiz arasında yer almakta olup, bu kapsamda ilimiz genelinde TARSİM (Tarım Sigortaları Havuzu) konusunda bilgilendirme ve eğitim çalışmaları düzenlenmektedir. Üreticilerin tarım sigortalarının kapsamı, teminatları ve sağladığı avantajlar hakkında bilinçlendirilmesi sağlanarak sigortalılık oranlarının artırılması amaçlanmaktadır.

Yürütülen çalışmalar ile bitkisel üretim, hayvancılık ve seracılık başta olmak üzere tarımsal üretimde sigortalananabilir unsur sayısının ve düzenlenen poliçe sayısının artırılması hedeflenmekte; üreticilerin risklere karşı daha güçlü ve güvenli bir üretim yapısı içerisinde faaliyet göstermeleri teşvik edilmektedir. Bu sayede, tarımsal üretimde meydana gelebilecek olası kayıpların telafi edilmesi, üreticilerin gelir kayıplarının önlenmesi ve ilimiz tarımının sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 21: TARSİM Kapsamında Yapılan Tarım Sigortaları

Yıl/Konu	Poliçe Sayısı	Sigorta Bedeli	Prim	Sigortalı Alan	Hayvan Sayısı
2025	5.159	2.222.936.386	52.150.066	76.511	76.986

2025 üretim sezonunda “Tarım Sigortaları” kapsamında çiftçilere 26.522.709TL tazminat ödenmiştir.

Tablo 22: TARSİM Kapsamında Yapılan Ödemeler

Yıl	Bitkisel Ürünler	Arı	Büyükbaş Hayvan	Küçükbaş Hayvan	Kümes	Genel Toplam
2025	19.753.617	20.630	5.051.173	1.671.039	26.250	26.250

Küresel İklim Değişikliği ve Kuraklık

Kilis Tarımsal Kuraklık İl Kriz Yönetimi toplantıları kapsamında; ilimizde tarımsal üretimi etkileyen kuraklık riskleri değerlendirilmekte, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyon sağlanarak alınabilecek önleyici ve azaltıcı tedbirler belirlenmektedir. Bu süreçte meteorolojik veriler, tarımsal üretim istatistikleri ve saha gözlemlerine dayalı bilgiler analiz edilerek karar alma mekanizmalarına girdi sağlanmaktadır.

Küresel iklim değişikliğinin ilimiz tarımı üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla kuraklıkla mücadele, su kaynaklarının etkin kullanımı, sürdürülebilir tarım uygulamaları ve iklim değişikliğine uyum konularında çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon toplantıları düzenlenmekte, çiftçilerimize yönelik eğitim, bilgilendirme ve yayım faaliyetleri gerçekleştirilerek üreticilerin farkındalık düzeyinin artırılması hedeflenmektedir.

İlimizde üretim alanı bakımından öne çıkan ilk 5 ürün için (Buğday, Arpa, Zeytin, Üzüm ve Antep Fıstığı) aylar itibarıyla gelişim durumları düzenli olarak takip edilmektedir. Ekim, dikim, çimlenme, kardeşlenme, sapa kalkma, çiçeklenme, meyve tutumu ve hasat dönemleri ile birlikte don, kuraklık, aşırı sıcaklık ve yağış yetersizliği gibi iklimsel riskler saha çalışmalarıyla gözlemlenmektedir.

Elde edilen veriler doğrultusunda ürün gelişim seyri, verim beklentileri ve olası riskler değerlendirilmekte; hazırlanan aylık ve dönemsel raporlar Bakanlığımıza ve konuyla ilgili bölge araştırma enstitülerine iletilmektedir. Bu çalışmalarla ilimiz tarımsal üretiminin sürdürülebilirliğinin sağlanması, olası kayıpların en aza indirilmesi ve kuraklığa karşı daha dirençli bir tarımsal yapı oluşturulması amaçlanmaktadır.

2025 yılında bölgemizde yaşanan kuraklıktan dolayı Buğday, Arpa, Nohut, Mercimek Antep fıstığı Üzüm ve Zeytin ürünlerinde zarar meydana gelmiş olup Bakanlığımıza Afet İhbar formu gönderilmiş olup Bakanlığın talimatıyla TBS sistemi baz alınmak üzere merkez ve ilçe çiftçilere verilmek için toplam 10.640 çiftçiye 973.125.855,28 TL Cumhurbaşkanlığı Acil destek ödeme talebinde bulunulmuştur.

Yine İklim değişikliği ve kuraklık kapsamında 14 çiftçi ilçeden 14 çiftçide merkezden olmak üzere toplam 28 kişi Araştırma Enstitüsüne teknik inceleme gezisine götürülmüştür.

Doğal Afet ve Don Olayları

Doğal afet çalışmaları kapsamında 2025 yılında ilimizde yaşanan don afeti dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirtilen Üzüm, Antep fıstığı, Badem ve Ceviz ürünlerinde zarar gören çiftçilere 1. Ödemede 10.204.832,00 TL 2. Ödemede 497.686,25 TL ve 3. Ödemede 132.341,00 TL olmak üzere Toplam 10.834.859,25 TL ödeme yapılmıştır.

6.5. Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

Bakanlığımızın bilgilendirilmelerine istinaden ilimiz 2022 döneminde oluşturulan seçim planına göre NUTS1 bölge düzeyinde işletme oranı %5 ve altında olan iller arasında kabul edilerek sistem dışında bırakılmıştır. 2022 yılından beri sistem dışı tutulmuştur.

6.6. Tarımsal Yayım ve Danışmanlık

İlimizde, Kilis İli Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği bir tarım danışmanı ile danışmanlık hizmeti vermektedir. 2025 yılı Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:2024/39) gereğince danışmanlık hizmeti sunan birliğe; 2 dilim halinde toplam 294.000 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

6.7. Diğer Faaliyetler

Tarımsal Üretim Planlaması Çalışmaları

14 Eylül 2023 tarih ve 32309 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik ve Tarımsal Üretimin Planlanması Rehberi kapsamında ilimizin bitkisel ve hayvansal üretim planları çalışmaları yürütülmüştür.

Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi Çalışmaları

Tarımsal üretimin kayıt altına alınması, planlanması ve izlenebilirliğinin sağlanması amacıyla, dönemsel olarak Tarım ve Orman Bakanlığımızın ilgili kayıt sistemlerine (TBS, HBS) kayıtlı olmayan tarımsal işletmeler ile tarım arazilerinin tespitine yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Bu kapsamda, il genelinde fiilen tarımsal üretim faaliyetinde bulunan ancak mevcut kayıt sistemlerinde yer almayan üretim alanları ve işletmeler, Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi (TÜKAS) aracılığıyla kayıt altına alınmıştır. Çalışmalar süresince saha kontrolleri gerçekleştirilmiş, üreticiler bilgilendirilmiş ve güncel üretim verilerinin sisteme doğru ve eksiksiz şekilde aktarılması sağlanmıştır.

Stajyer İstihdamı

"Kamuda 100.000 Staj" projesi dâhilinde başlatılan Ulusal Staj Seferberliği kapsamında oluşturulan Kariyer Kapısı sistemi üzerinden 2025 yılında şartları uygun görülen 12 öğrenci müdürlüğümüzdeki stajlarını tamamlamıştır.

Elektronik Ortamda Tarımsal Yenilik ve Bilgi Paylaşımı

Tarımsal üretimde verim ve kaliteyi artırmak amacıyla, Tarım ve Orman Bakanlığımız Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri tarafından geliştirilen tarımsal yenilikler, "Tarımsal Yeniliklerin Elektronik Ortamda Paylaşılması" uygulaması kapsamında İl Tarım ve Orman Müdürlüğü personeline ve ilde yetkilendirilmiş tarım danışmanlarına elektronik posta yoluyla iletilmektedir. Bu çalışmalarla, güncel bilgi ve uygulamaların sahaya aktarılması ve üretimde sürdürülebilirliğin desteklenmesi hedeflenmektedir.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi CİMER Çalışmaları

Anayasa tarafından güvence altına alınan dilekçe ve bilgi edinme haklarının kullanımını kolaylaştırmak için oluşturulmuş dünyanın en büyük kamuoyu iletişim platformu olan CİMER aracılığı ile 157 başvuru değerlendirilmiştir.

Tablo 23: CİMER Aracılığıyla Yapılan Başvuru Sayıları

Konu	2025
Olumlu cevaplanan bilgi ve belgeye erişim sağlanan başvuru sayısı	157
Kısmen olumlu cevaplanarak kısmen de reddedilerek bilgi ve belgeye erişim sağlanan başvuru sayısı.	-
Reddedilen.	-
Gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak veya ayrılarak bilgi belgeye erişim sağlanan başvuru sayısı	-
Diğer Kurum ve Kuruluşlara yönlendirilen başvuru sayısı	-
Toplam	157

7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

7.1. Çayır Mera ve Yem Bitkileri

İlimizin toplam yüzölçümü 1.521.000 dekar olup, 99.565 dekarını mera alanları oluşturmaktadır. 99.565 dekar mera alanımız ile yem bitkisi ekilişi yapılan alanlardan elde edilen mevcut kaba yem üretim miktarımız yaklaşık 150,463,00 tondur. Mevcut durum itibari ile İlimiz hayvan varlığının kaba yem ihtiyacının ancak %29 karşılanabilmektedir.

İlimizde 13.427 adet büyükbaş, 163.514 adet küçükbaş hayvan varlığı bulunmaktadır. Bu mevcut durum 16724 H.B.'ne tekabül etmektedir.

İlimizde 143 yerleşim birimi bulunmakla birlikte bunun 94'ünde mera alanı bulunmaktadır. İlimiz meraları genellikle verim ve kalite açısından zayıf vasıflı mera özelliği gösterdiğinden meralarımız, hayvan varlığımızın ihtiyacı olan kaba yem ihtiyacını karşılamamanın gerisinde kalmaktadır.

7.2. Tespit, Tahdit Ve Tahsis Çalışmaları

Tablo 24: Kilis İli Mera Tespit, Tahdit, Tahsis Çalışmaları

Yıllar	Tespit		Tahdit		Tahsis	
	Köy Sayısı	Yüzölçümü (da)	Köy Sayısı	Yüzölçümü (da)	Köy Sayısı	Yüzölçümü (da)
1999-2024	94	99.565	94	99.565	94	87.200
2025	10	2.500				

7.3. Mera Islah Çalışmaları

2004 yılından itibaren ilimizde uygulanmaya başlayan Mera Islahı ve Amenajman Projeleri kapsamında 29 Köyümüzde toplam 41.939,00 dekarlık alanda (Mera Alanımızın %48'i) projeler yürütülerek hayvancılığımızın gelişimine katkıda bulunulmuştur.

2025 yılı itibariyle 3 köyümüzde 5.905 dekar alanda ıslah projelerimiz devam etmektedir.

2024 yılından itibaren uygulanmak üzere Ürünlü (3.348 da.) ve Ömeroğlu (1.474 da.) köylerimiz için de ıslah projesi hazırlanmış ve projelerin sunumları gerçekleştirilmiştir. Bu iki köyümüz için 2024 yılında ödenek durumuna bağlı olarak çalışmalara başlanılmıştır. 2025 yılında Çörten köyü projemiz tamamlanmıştır.

7.4. Mera Tahsis Amacı Değişikliği Talep Ve Sonuçları

İlimizde 2025 yılında 7 adet tahsis amacı değişikliği talebi olmuş; 17,08 da mera alanı ve 67,5 da harman yeri için tahsis amacı değişikliği yapılmıştır.

7.5. Diğer Faaliyetler

İlimizde 2025 yılında 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki işlem yapılmamıştır.

Çayır-mera iş ve işlemlerine yönelik 91 adet kurum görüşü düzenlenmiştir.

8. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

8.1. Kiralık Araçlar ve Maliyetleri

Genel Bütçe İhale:(2025/106241)

Tablo 25: Kilis İli Kiralık Araç Maliyetleri

İş kaleminin adı ve kısa açıklaması	Birimi	Miktarı	Birim fiyatı (TL)	Tutarı (TL)
Binek Araç (12 ay süre ile)	Adet	1	300.000,00	300.000,00
4*2 Arazi Binek Araç (12 ay süre ile)	Adet	1	348.000,00	348.000,00
4*2 Çift Kabinli Pick up (12 ay süre ile)	Adet	4	348.000,00	1.392.000,00

Toplam Tutar (Kdv Hariç) : 2.040.000,00 TL

Hesaplanan KDV : 408.000,00 TL

Vergiler Dahil Toplam Tutar: 2.448.000,00 TL

8.2. Yeni yapılmakta olan inşaatlar

Bakanlığımız Destek Hizmetleri Daire Başkanlığınca takibi yapılan İl Müdürlüğü merkez ek hizmet binasının (647,27 m², B+Z 2 kat) yapımına 2024 yılında başlanmış olup 2025 yılı sonunda tamamlanmıştır. Yine aynı dönemde Elbeyli İlçe Müdürlüğü ek hizmet binası (550 m²) ile Polateli İlçe Müdürlüğü ek hizmet binası (600 m²) tamamlanarak hizmete alınmıştır.

9. Diğer birimler

9.1. Hukuk Birimi

2025 yılına ait 3 adli, 4 idari, 155 icra, 28 TAPDK dosyası olmak üzere toplam 190 adet derdest dosyamız bulunmaktadır. Bu dosyalara ait dava dilekçeleri, cevap dilekçeleri, müzekkere cevapları, istinaf ve temyiz başvuruları, katılma dilekçeleri, icra takip süreçleri başta olmak üzere, tüm dava ve icra dosyalarının takibi sağlanmıştır.

9.2. Sivil Savunma Birimi

Sivil Savunma Planı

5 yılda bir yenilenerek yapılan plandır. Her yıl gözden geçirilerek ekip güncellemeleri yapılmaktadır. 2021 yılı içinde yeniden hazırlanmış Valiliğimiz ve Bakanlığımızın onayından sonra yürürlüğe girmiştir.

Yangın Yönergesi

Yangın söndürme cihazlarının periyodik bakım ve dolumu yıllık olarak yaptırılmaktadır. Yeni personellere İtfaiye Müdürlüğünce eğitim verilerek tatbikat yaptırılması için süreç başlatılmıştır.

KBRN (Kimyasal Biyolojik Radyolojik Nükleer) Planı

İl sınırları içinde veya dışında meydana gelip ilimizi etkileyebilecek olan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı gerekli tedbirlerin alınması amacıyla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü görev ve sorumluluklarını belirlemek ve yapılacak müdahale ve faaliyetleri içerir çalışmaların takibi yapılmıştır.

Yerel Düzey Afet Müdahale Planı

TAMP kapsamında ana çözüm ortağı olduğumuz plan 26 ana ve destek çözüm ortakları ile birlikte hazırlanan plan olup 2024 yılı içerisinde yeniden hazırlanmış, Valiliğimiz ve Bakanlığımızca onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Koruma ve Güvenlik Planı

İl Müdürlüğümüz il koordinasyon komisyonunca alınan karar gereği sabotaj yapılabilecek kurumlar arasında olduğundan plan çalışmaları İl Emniyet Müdürlüğü ile yürütülmüştür.

Sabotajlara Karşı Koruma Planı

İl Müdürlüğümüz için sabotaj planı hazırlanmış olup güncelleme çalışmaları takibi yapılmıştır.

İl Risk Azaltma Planı (İRAP)

2021 Yılı itibariyle faaliyete geçen bir plan kapsamında 5 yıllık süreç için çalışmalar takip edilmekte olup veri girişleri IRAP sistemi üzerinden yapılmaktadır.

İl Detay Planı (SEKAPS -Seferberlik Kaynak Planlaması)

7/24 saat çalışma ve kaynak sahibi bakanlık olmamız sebebiyle olağanüstü hâl, seferberlik ve savaş hali ilanı durumunda kaynak planlamaları SEKAPS kapsamında yapılır. Planlar yapılmış olup Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda işlemler yürütülmektedir.

Personel Bilgileri

Afet ve acil durumlara karşı her yıl personellerimizin iletişim bilgileri güncellenmektedir.

9.3. Döner Sermaye Birimi

2025 yılında Kilis İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesince 1186 adet muhasebe işlemi yapılmış ve toplamda il ve ilçeler dahil olmak üzere 10104 adet vezne alındısı kesilmiştir.

2025 yılında 12.934.714,23 TL gelir elde edilmiş, 9.084.477,23 TL gider yapılmıştır. Yıl sonunda toplam 3.850.237,00 TL kâr elde edilmiştir.

Ayrıca 2025 yılında il ve ilçe müdürlüklerimizde görevli personele aşılama ve küpeleme çalışmalarından dolayı el emeği bedeli olarak 755.451,15 TL ödenmiştir.

B. MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Genel Bütçe kapsamında 2024 yılında 99.578.116,82 TL olan İl Müdürlüğümüz bütçesi 2025 yılında %39,73 artarak 139.145.113,43 TL olmuştur. İl Müdürlüğümüze tahsis edilen ödenekten yıl sonunda 139.145.113,43 TL harcanmıştır. Harcama oranı %100'dür.

Tablo 26: Kilis İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (%) (x*100)/y
01- Personel Giderleri	101.010.912,49	101.010.912,49	100
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	12.132.722,68	12.132.722,68	100
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.696.903,25	5.696.903,25	100
05- Cari Transferler	334.155,18	334.155,18	100
06- Sermaye Giderleri	12.878.322,25	12.878.322,25	100
07-Proje Giderleri	7.092.097,58	7.092.097,58	100
Toplam	139.145.113,43	139.145.113,43	

Kaynak: (SGB.Net)

2. Mali Denetim Sonuçları

İlimizde 2025 yılında mali denetim yapılmamıştır.

Tablo 27: Kilis İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL)

Yatırımcı Kuruluş		Kilis İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Sektörü		Tarım
Toplam Proje Sayısı		15
Toplam Proje Bedeli (TL)		11.445.120,66
PROJELERDE KULLANILAN FİNANSMAN KAYNAKLARI	2025 Yılı Merkezi Bütçe Tahsisi	11.445.120,66
	2025 Yılı İç Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Dış Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Öz Kaynak	11.445.120,66
	2024 Yılı Hibe	-
2025 Yıl İç Harcama (TL)		11.445.120,66
Toplam Harcama (TL)		
Biten Proje Sayısı		15
Devam Eden Proje Sayısı		-
Başlanmamış Proje Sayısı		-
Nakdi Gerçekleşme Oranı (%)		100

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 28: Kilis İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Yatırımları (TL)

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	2025 Yılı Ödeneği	2025 Yılı Harcaması	Nakdi Gerçekleşme (%)	Fiziki Gerçekleşme (%)
Alternatif üretim yöntemlerinin geliştirme projesi	2024	186.739,82	186.739,82	100	100
Deprem Bölgesi Hayvancılık Destekleri Projesi	2023	1.276.342,77	1.276.342,77	100	100
Bitki sağlığı ve uygulamaları kontrolü projesi	2010	294.610,00	294.610,00	100	100
Bitki Sağlığı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Projesi		59.519,26	59.519,26	100	100
Taşıt Kira Çayır mera ıslah ve amenajman projesi	2012	854.404,00	854.404,00	100	100
Gıda ve yem numunesi alma hizmetlerinin geliştirmesi	2019	73.440,00	73.440,00	100	100
Taşıt Kira, Gıda Güvenliği ve Kontrol Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi		133.600,00	133.600,00	100	100
Taşıt Kira, Hayvan hastalık ve zararlıları ile mücadele projesi	2003	1.481.405,77	1.481.405,77	100	100
Hayvancılığı geliştirme projesi	2010	334.886,00	334.886,00	100	100
Hayvansal Üretimin Arttırılması Projesi (Özel İdare)		407.752,00	407.752,00	100	100
Kadın çiftçiler tarımsal yayım projesi	2012	38.760,00	38.760,00	100	100
Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi		13.727,00	13.727,00	100	100
Organik tarımın yaygınlaştırılması ve kontrolü projesi	2022	443.299,00	443.299,00	100	100
Su ürünleri üretimini geliştirme projesi	2014	30.880,23	30.880,23	100	100
Tarım arazilerinin kullanımının etkinleştirilmesi	2021	7.092.097,58	7.092.097,58	100	100
TOPLAM		11.445.120,66	11.445.120,66	100	100

Kaynak: (SGB.Net)

III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Müdürlüğümüz; sorumluluklarının bilincinde, güvenilir, sonuç odaklı, performansını her geçen gün artırmaya istekli ve bunun için çaba harcayan, en önemlisi gücünü üreticilerden tüketicilere kadar uzanan büyük bir paydaş kitlesinden alan, tarım ve hayvancılık bileşenleri ile görev tanımını sınırlamayan ve millete hizmeti önceliklendirmiş bir kurum olarak tüm çalışanlarıyla ve sektördeki tüm paydaşlarla dayanışma içindedir.

Müdürlüğümüz merkezde 8 şube müdürlüğü, 3 birim ve 3 ilçe müdürlüğü ile güçlü bir kurumdur. İlimiz yüzölçümünün küçük olmasına karşılık 2/3'ünün tarım arazisi olması, geçmişten gelen tarım kültürüne sahip olması, zeytin, bağ, antepfıstığı, buğday, arpa, mercimek, nohut, biber, patlıcan başta olmak üzere birçok ürünün yetiştiriciliği ve değerlendirilmesinde öncü rol oynamaktadır.

Kurumumuz kadim tarım şehri Kilis'te Bakanlığa bağlı birimlerle iş birliği ve hizmet üretme yaklaşımı yanında diğer tüm kurum, kuruluş, üniversite, STK, yatırımcı ve çiftçilerin iletişimde öncelikli bir yapıdadır.

Türkiye Yüzyılı ve Bakanlığımızın politikalarını sahaya yansıtma hedefleri doğrultusunda, ilimizde kırsal yaşamı güçlendirerek sürdürülebilir yaklaşımlarla katma değerli ürünleri insan ve doğa odaklı üretmek/ürettirmek yaklaşımlarımızla çalışmalarımız devam etmektedir.

Üstünlükler

- Köklü ve yaygın teşkilat yapısı
- Tarım ve ormancılık alanında verilen destekler
- Farklı disiplinlerde eğitime sahip uzman insan kaynağı
- Deneyimli, işine sahip çıkan ve özverili çalışanlara sahip olması
- Geniş paydaş kitlesi ile iş birliği
- Eğitim ve yayım faaliyetleri
- Bilgi ve teknoloji altyapısı
- Geçmişten gelen, birçok üründe kendi çeşidi bulunan güçlü tarım kültürüne sahip işletmelere hizmet verilmesi.

Zayıflıklar

- Hizmet üretilmesi gereken alanın genişliği
- İklim şartlarına bağlı hizmetlerin yürütülmesinde karşılaşılan riskler
- Yetişmiş personelin bölgede uzun süre kalmaması
- Personel varlığının yetersizliği ve sirkülasyonu
- Mera alanlarının yetersizliği ve verimsizliği. Meralarda ki su yetersizliği
- Aktif faaliyet gösteren üretici örgütlerinin yeterli düzeyde olmaması ve örgüt kapasitelerindeki yetersizlik
- Belirlenen tarımsal politikalarının ve stratejik planların uygulanmasında yapılan değişikliklere bağlı sektör paydaşlarının yaklaşımları
- Göç eğilimi gösteren il olması ve kırsaldan kopuş

- Tarım sektöründe iş gücüne bağlı çalışmaya istekli genç nüfusun azlığı
- Tarımsal alanda katma değerli ürün üretecek ve markalaşmış sanayi tesisinin bölgede yetersizliği
- Çiftçilerin ve yetiştiricilerin geleneksellikten uzaklaşmama ve uzun vadeli yatırım yapma isteklerindeki yetersizliğe bağlı ulusal politikaları sahaya yansıtmakta yaşanan olumsuzluklar
- Çiftçiliğin emek yoğun ve sosyal açıdan da dezavantajlı meslekler arasında yer alması
- Bilgi kirliliğine açık bir alan olması
- Veri tabanları yazılım ve donanımlarının yenilenmesinde yaşanan aksaklıklar

Müdürlüğümüz Bakanlığımızın hedefleri doğrultusunda ulusal ve yerel yaklaşımları analiz ederek tüm paydaşlarla birlikte kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanmak suretiyle üreticilerimiz başta olmak üzere tüm vatandaşlarımızın refahını artırmaya yönelik politika ve uygulamalara devam edecektir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte toprak, su, mera, orman gibi sektörün tüm üretim kaynakları tek elde toplanarak bütüncül bir yönetim anlayışına geçilmiş ve politika uygulamalarının etkinliği artırılmıştır. Bu etkinliğin sürdürülebilir kırsal yaşamı güçlendiren bir yaklaşımla ilimizde sosyal hayata ve ekonomiye yansıtmak için şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışla çalışmaktayız.

Müdürlüğümüzün 2025 yılı İdari Faaliyet Raporu anılan yıl içerisinde de kamuda stratejik yönetim sürecinin çerçevesini çizen yasal düzenlemelere uygun olarak kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Raporun oluşturulması aşamasında tüm birimlerimizin karar alma süreçlerine katılım sağladığı bu durumun il, bölge ve ulusal düzeyde Müdürlüğümüz ve Bakanlığımız hedeflerine ulaşma konusunda başarıyı artırdığı değerlendirilmektedir.

IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER

Gıdaya olan talebin her geçen gün arttığı günümüzde gıdanın kaynağı tarım ve hayvancılıkta arz güvenliğini sağlayıcı yaklaşımlar ve politikaları sahaya yansıtmak için çalışmaktayız. Tarımda etkileşim halindeki tüm bileşenleri uzun vadeli sürdürülebilir bir ortak yaklaşımda birleştirerek kaynakları rantabl kullanmak ve kırsal yaşamı güçlendirmek önceliklerimizdendir. İlimizde sektöre hizmet üreten personellerimiz, güçlü yapıya sahip kurumumuzun çiftçilerimizle ve sektör bileşenleri ile bağını güçlendirerek Türkiye Yüzyılı'nın "Geleceğimiz Ortak" yaklaşımı ile ilimiz, bölgemiz ve ülkemiz tarımını geleceğe taşımak için çalışmaktayız.

Bakanlığımız fon kaynakları projeleri dışında yerel bölgesel fon kaynaklı projeler ile ilimiz tarımını güçlendiriyoruz.

Bu kapsamda,

- Personel büro ve sistemsel iş yükünü azaltarak işletme başına hizmet üretme süresini artırmak,
- Tarımda teknolojik altyapıyı destekleyici projeler önceliklendirmek,
- Sürdürülebilir yaklaşımlar ile kırsal yaşamı güçlendirmek,
- Tarımda genç ve kadın nüfus oranını artırmak,
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde işletme altyapılarını güçlendirerek büyük kapasiteli işletmeler kurmak,
- Ulusal bazda marka değeri yüksek tarımsal ürünleri işleme konusunda sanayileşme oluşturmak ve markalaşmayı sağlamak,
- Tarımda sigortalı yaşamı güçlendirici TARSİM poliçe ve unsur sayısını artırmak, bitkisel üretimi güçlendirmek, bu amaca yönelik % 20'si sulanan 720.000 dekar sulanabilir tarım arazisini suya kavuşturmak, meralarımızda hayvanlarımızın içme suyu ihtiyacını karşılamak,
- Mera altyapısını ve kalitesini güçlendirmek

öne çıkan yaklaşımlarımız olarak değerlendirilmektedir.

İLETİŞİM

Kilis İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

📍 Adres : Ebulüle Mah. Mercidabık Caddesi No:1 KİLİS

☎ Telefon : 0348 813 10 69

📠 Faks : 0348 813 10 45

✉ E-Posta : kilis@tarimorman.gov.tr

[kilistarim](#)

[kilistarim](#)

[kilistarim](#)

<https://kilis.tarimorman.gov.tr/>